

Моніторинг №8
публікацій на тематику
“російські активи, санкції, конфіскації на відбудову економіки України”

5 червня 2023 року

✚ РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ від 5 червня 2023 року №99/2023-рп “Про делегацію України для участі у слуханнях Міжнародного Суду ООН щодо порушення Російською Федерацією Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації”

Президент України В.ЗЕЛЕНСЬКИЙ утворив делегацію України для участі у слуханнях Міжнародного Суду ООН щодо порушення Російською Федерацією Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації (6 — 14 червня 2023 року, м. Гаага, Королівство Нідерланди).

Звинувачення, висунуті Росії, включають: надання зброї та інших видів допомоги незаконним збройним формуванням; збиття літака “Малайзійських авіаліній” рейсу MH17; обстріли житлових районів Маріуполя та Краматорська; знищення цивільного пасажирського автобуса неподалік Волновахи; вибух під час мирного зібрання в Харкові; дискримінацію щодо української та кримськотатарської громад; заборону діяльності Меджлісу кримськотатарського народу; хвилі

зникнень, вбивства, самовільні обшуки, затримання; обмеження на викладання української й кримськотатарської мов.

<https://www.president.gov.ua/documents/992023-rp-46965>

✚ Постпреди країн ЄС укотре зберуться узгоджувати 11-й пакет антиросійських санкцій

Комітет постійних представників країн ЄС (Coreper) знову вніс до порядку денного засідання на 7 червня пункт про узгодження 11-го пакета обмежувальних заходів щодо РФ, впливає з оприлюдненого в Брюсселі документа.

У ньому повідомляють, що європейські послы як підготовку до затвердження вкотре розглянуть проекти нової "постанови Ради (ЄС), виконавчого регламенту і регламенту про обмежувальні заходи щодо дій, які підривають або становлять загрозу територіальній цілісності, суверенітету та незалежності України".

Bloomberg із посиланням на джерела повідомило 1 червня, що низка обмежень, які планував ЄС щодо РФ у межах 11-го пакета санкцій, зазнала пом'якшення в процесі узгодження країнами Євросоюзу.

"За словами людей, знайомих із найновішими варіантами обговорюваних документів, імовірно, частковому скасуванню піддасться пропозиція заборонити кораблям, що перевозили санкційні товари, заходити до портів ЄС. Обмеження щодо перевантаження товарів із судна на судно або суден, що вимикають свої транспондери, запроваджуватимуть із 30-денним відтермінуванням перед набуттям заходами чинності", - повідомило Bloomberg.

Водночас деякі країни непокоїть той факт, що до санкційних списків на затвердження внесено китайські компанії через продаж РФ заборонених ЄС до ввезення до Росії товарів. Окрім того, Угорщина і Греція продовжують вимагати, щоб їхні компанії прибрали зі створеного Україною "чорного списку" організацій, які ведуть справи з Росією. За словами джерел, дискусії на цю тему тривають.

<https://interfax.com.ua/news/political/914677.html>

✚ Покарання за агресію РФ: в ОП кажуть, що вже 38 країн працюють над механізмом трибуналу

Заступник голови Офісу президента Андрій Смирнов заявляє, що у світі питання доцільності створення трибуналу над тими, хто розпочав агресію проти України, вже не стоїть, 38 країн вже працюють над механізмом трибуналу.

Про це він заявив в [інтерв'ю Радіо Свобода](#). «У нас є розуміння, чого ми хочемо і як має виглядати модель трибуналу. Якщо перші пів року нашого адвокатування цієї необхідності створення трибуналу були чисельні дискусії, доволі скептичні, то з другої половини 2022 року більша частина цивілізованого світу прийшла до узагальненого висновку про те, що механізм потрібен. Тобто питання доцільності створення механізму вже не стоїть. Цивілізований світ, зрештою, все

більше і більше підходив до висновку про те, що жодних перемовин з такими неадекватними бути не може. І світові дійсно потрібен ефективний механізм притягнення до відповідальності за злочин агресії», – заявив він.

Україна [наполягає](#) на створенні міжнародного трибуналу щодо злочину агресії Росії. У США пропонували, щоб майбутній спеціальний трибунал щодо злочину агресії проти України був у вигляді «інтернаціоналізованого суду в рамках судової системи України». Проте на початку травня президент України Володимир Зеленський під час свого виступу в Гаазі застеріг від [гібридних форм правосуддя](#).
<https://www.radiosvoboda.org/a/news-trybunal-smyrnov/32445155.html>

У ЗМІ потрапив контракт, який доводить купівлю Росією боєприпасів у Ірану

Британські ЗМІ отримали доступ до імовірного контракту на постачання зброї, який може бути першим вагомим доказом того, що Іран продавав боєприпаси Росії для її війни в Україні.

Як пише ["Європейська правда"](#), з документом ознайомився британський канал [Sky News](#).

Якщо цей 16-сторінковий документ, датований 14 вересня 2022 року, є автентичним, то в ньому йдеться про зразки артилерійських і танкових снарядів і ракет різного розміру на загальну суму трохи більше 1 млн доларів.

"Ми підозрювали, що відбувається щось подібне. Як тільки ми перевіримо це належним чином, ми зможемо діяти відповідно", – сказав посол України в Британії Вадим Пристайко.

"Коли нам буде надана інформація, ми будемо намагатися оцінити її і підтвердити. І, звичайно, ми будемо приймати рішення на основі цього" – зазначив у свою чергу глава МЗС Британії Джеймс Клеверлі.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/06/5/7405318/>

4 червня 2023 року

Президент України: Ми маємо закрити всі такі напрямки – разом із партнерами! – щоб не було в російських ракетах, в російській зброї продукції вільного світу

Президент України Володимир Зеленський заявив про необхідність закрити всі можливості обходу санкцій: «Сьогодні провів спеціальну нараду щодо санкцій. ГУР, Служба зовнішньої розвідки, уряд, Офіс. Дуже детально проаналізували – як Росія обходить санкції та хто їй допомагає. Різні країни, різні компанії... Без яких Росія не змогла би виробляти засоби терору, зокрема ракети. На жаль, державі-терористу вдається використовувати технології світу через мережу постачальників, вдається обходити міжнародні санкційні режими.

Ми бачимо кожен напрямок обходу наявних санкцій, кожен країну, чия територія або юрисдикція, чії громадяни – використовуються Росією для продовження терору. І ми маємо закрити всі такі напрямки – разом із партнерами! – щоб не було в російських ракетах, в російській зброї продукції вільного світу. Необхідні кроки – будуть».

https://t.me/V_Zelenskiy_official/6464

✚ **Експерт пояснив, завдяки чому РФ вдалося частково наростити виробництво ракет**

ЄДИНІ НОВИНИ 04.06.2023 04:09

Російський військово-промисловий комплекс зміг наростити виробництво ракет, хоча й не набагато. Таку заяву зробив в ефірі телеканалу FREEDOM військово-політичний оглядач групи "Інформаційний спротив" Олександр Коваленко, передає Укрінформ.

"На жаль, але Росія знаходить шляхи забезпечення себе необхідними запчастинами. Не завжди вони високотехнічні, високотехнологічні. Часом вони за характеристиками відстають від тих, які спочатку використовували, але дозволяють тимчасово замінити і хоча б зберегти якийсь функціонал завдання ударів. Разом із цим не зберігаючи такі характеристики, як точність", – пояснив експерт.

Він також наголосив, що "високоточні" ракети РФ і раніше мали значно більше відхилення за характеристиками, ніж заявлялося відкрито. У ракет Х-101 або "Калібр", згідно з характеристиками, допустиме відхилення – 5-7 метрів від цілі, проте в 2022 році воно часом складало до 50 метрів. Зараз "Калібри" і Х-101 можуть відхилятися і на більшу відстань.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3717971-ekspert-poasniv-zavdaki-comu-rf-vdalosa-castkovo-narostiti-virobnictvo-raket.html>

3 червня 2023 року

✚ **Українці зібрали перелік агентів путінізму в 19 країнах Європи**

Аналітики «Texty.org.ua» поставили перед собою завдання скласти перелік усіх агентів впливу путінського режиму, які проявляють себе в 19 країнах Європи. 15 травня автори втретє оновили базу, в якій нині перебуває понад 2100 людей. Це як іноземці, так і росіяни, які живуть у Європі та можуть бути інструментами впливу російських спецслужб. Проект дістав назву «Бактерії “русского міра”».

Функціонал дозволяє обирати країну, а також сферу діяльності: політика, громадська діяльність, ЗМІ, освіта / наука, церква, співвітчизники, політичний експерт, культура, бізнес, почесний консул, державна пропаганда, спорт. Зараз у базі — 19 країн, із яких 17 — членкині ЄС: Австрія, Бельгія, Болгарія, Данія, Ірландія,

Іспанія, Італія, Угорщина, Німеччина, Нідерланди, Франція, Чехія, Словаччина, Польща, Румунія, Греція, Швеція. Іншими двома є Сербія та Велика Британія.

Майже з кожною країною в Росії є більш-менш формалізована група дружби — двостороння торгова та/або культурна асоціація, часто їх може бути кілька для однієї країни. Також є асоціації на рівні регіонів.

Практичним інструментом російських спецслужб для проникнення в діловий світ став інститут «почесних консулів», який також проаналізували дослідники в матеріалі «Почесні посіпаки Кремля. Як працює мережа дипломатії, замішаної на великих грошах».

Часто почесними консулами стають великі бізнесмени європейських країн або не зовсім чисті на руку ділки. Дослідження показало, що Росію у 18 європейських країнах представляє 34 чинні почесні консули. Ще 17 мали такий статус донедавна, але з початком повномасштабного вторгнення або самостійно залишили свої посади, або були змушені припинити цю роботу через закриття самих консульств. Але колишні консули часто залишаються частиною проросійської мережі «тіньової дипломатії».

Для прикладу, почесним консулом Росії на Криті є власник найбільшої грецької мережі готелів Grecotel Нікос Даскаландонакіс. Даскаландонакісу Путін особисто вручав Орден Дружби за розвиток російсько-грецької співпраці. Цей діяч також є співорганізатором святкувань «Дня Перемоги» на Криті.

Багато інших консулів представляють великий продовольчий бізнес. Приміром, консулом у Гренландії є власник найбільшої гренландської риболовної компанії Polar Seafood Мікі Йонас Брьонс. Йому ця посада дісталася у спадок від батька. Між іншим, купити креветки від Polar Seafood можна чи не в кожній великій мережі супермаркетів України.

Консул Росії в Бургосі (Іспанія) — один із власників великого міжнародного продовольчого холдингу Samprofrío Педро Бальве Лантеро. Також інтереси росіян захищає голова компанії з виробництва обладнання для харчової промисловості Bertsch corporation Губерт Берч (почесний консул у Форарльбергу, Австрія). Ще один австрійський консул у місті Грац — голова гіганта з виробництва оптики Michael Pachleitner Group Міхаель Пахляйтнер.

Почесне консульство в Нюрнберзі очолював голова однієї з найбільших корпорацій із виробництва будматеріалів Knauf Ніколас Кнауф. Разом з іншою німецькою компанією, колишнім партнером «Газпрому» Wintershall Dea, вони, як стверджували медіа, активно допомагали постачанням російській армії. Між іншим, один із заводів Knauf в Україні в місті Соledарі був зруйнований російськими окупантами.

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/32104/2023-06-03-ukraintsi-zibraly-perelik-agentiv-putinizmu-v-19-krainakh-ievropy/>

Японський виробник техніки Komatsu зупинив свій завод у РФ

Японський автовиробник будівельної та промислової техніки Komatsu зупиняє свій завод у Росії та скорочує персонал.

Повідомляється, що на підприємстві компанії в Ярославлі також буде скорочено 300 осіб. Раніше на заводі випускалися екскаватори, навантажувачі та самоскиди.

Гендиректор російського представництва Хосоя Казуші повідомив, що підприємство продовжує виконувати зобов'язання перед співробітниками та партнерами, але японське підприємство зобов'язане дотримуватись прийнятих Японією санкцій та зупиняє роботу.

Компанія Komatsu анонсувала, що покине російський ринок
<https://www.rbc.ua/rus/news/ponskiy-virobnik-tehniki-komatsu-zupiniv-1685768023.html>

2 червня 2023 року

Annalena Baerbock hält mögliche Verhaftung von Putin für legitim

Анналена Бербок вважає можливий арешт Путіна законним.

Володимира Путіна запросили на саміт БРІКС у ПАР – там його можуть заарештувати. Анналена Бербок каже: «Наразі міжнародне право чітке».

Міністр закордонних справ [Анналена Бербок](#) закликає дотримуватись міжнародного права на саміті в Південній Африці перед обличчям можливого арешту президента Росії [Володимира Путіна](#).

Путін може поїхати на саміт групи [країн БРІКС](#) у Йоганнесбурзі, ПАР, у серпні. Усі п'ять глав держав-членів БРІКС - Бразилія, Росія, Індія, Китай і [Південна Африка](#) - отримали запрошення на саміт 22-24 серпня, повідомляє уряд ПАР.

Ця зустріч є особливо вибуховою, оскільки Міжнародний кримінальний суд (МКС) у Гаазі видав ордер на арешт Путіна в березні. Південна Африка, яка підписала статут МКС, буде зобов'язана заарештувати президента Росії після в'їзду. Поки що Південна Африка не зробила чіткої заяви щодо процедури, якщо Путін дійсно прибуде.

<https://www.zeit.de/politik/ausland/2023-06/ostseerat-annalena-baerbock-wladimir-putin>

На Форумі провідних європейських юристів обговорили конфіскацію російських активів для відновлення України

Українські прокурори взяли участь у First Legal Forum EU-Eastern Partnership 2023, який зібрав у Варшаві провідних європейських юристів.

На відкритті заступник Генерального прокурора Дмитро Вербицький зазначив, що Україна зацікавлена у міжнародній співпраці, в тому числі у питанні розшуку російських активів і створення реальних механізмів компенсацій.

Для цього в Офісі Генерального прокурора працює Міжвідомча робоча група Task Force UA, яка обмінюється інформацією з Task Force Freeze and Seize (Єврокомісія), Task Force KleptoCapture (Мін'юст США), а також Європолем і Євроюстом.

Ми прислухаємось до думки професіоналів і хочемо разом з вами писати історію успішного покарання осіб, які розв'язали одну з найбільших в історії Європи війн, — заявив Дмитро Вербицький учасникам форуму.

Начальник управління захисту інвестицій та запровадження спеціалізації прокурорів Олександр Максименко взяв участь у панелях, присвячених міжнародним санкціям, відстеженню, замороженню і конфіскації російських активів. Він розповів про заходи, які вживаються правоохоронними органами в Україні щодо створення юридичних підстав для покарання агресора і компенсації постраждалим від війни.

Форум зібрав юристів, визнаних фахівців у своїй сфері. Офіс Генерального прокурора використовує всі можливі майданчики для спілкування з колегами з інших країн, донесення нашої позиції і пошуку найкращих рішень. Наша мета незмінна: покарати всіх, хто розв'язав жорстоку війну; добитися справедливості для всіх, хто від неї постраждав, — зазначив Олександр Максименко по завершенні First Legal Forum.

[Офіс Генерального прокурора](https://www.facebook.com/100064585280174/posts/645018630994307/?mibextid=rS40aB7S9Ucbxw6v)
<https://www.facebook.com/100064585280174/posts/645018630994307/?mibextid=rS40aB7S9Ucbxw6v>

✚ Кулеба обурений повільним запровадженням санкцій проти виробників дронів і ракет у РФ

["ЄВРОПЕЙСЬКА ПРАВДА"](#) — П'ЯТНИЦЯ, 2 ЧЕРВНЯ 2023, 22:44

Міністр закордонних справ Дмитро Кулеба закликав партнерів до швидшого запровадження санкцій проти російських компаній-виробників дронів і ракет, які використовуються для масових обстрілів України.

Про це, як повідомляє кореспондент ["Європейської правди"](#), Кулеба заявив на брифінгу у Києві у п'ятницю.

За словами голови МЗС, із листопада 2022 року Україна передала партнерам перелік із 36 компаній військово-промислового комплексу Росії, проти яких просили запровадити обмеження.

"З того списку, який ми просили запровадити, відверто скажу, лише мала частина компаній потрапили під санкції. Що ми бачимо? Безперервні ракетні атаки,

беперервні дронів атаки. Ледь не щодня українці не сплять ночами через повітряну тривогу”, – підкреслив він.

Кулеба заявив: якщо така ситуація триватиме й далі, Києву "доведеться вивести відвертість цієї публічної розмови на ще вищий рівень із конкретними країнами та поясненнями, чому хтось не хоче застосовувати ці санкції".

"І нехай тоді колеги пояснюють публічно своїм громадянам, громадянам України – я розумію, коли йдеться про торговельні обмеження, – в чому проблема застосувати санкції проти російського заводу, який клепає ракети, якими вбивають українців?" – обурився голова МЗС.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/06/2/7405090/>

У НАЗК допустили санкції проти Georgian Airways, яка відновила рейси до Росії

У списку НАЗК з приміткою "фізична/юридична особа під ризиком накладання санкцій" з'явилася "Georgian Airways", її директор Тамаз Гаїашвілі, який також є власником компанії Ltd Piloti та засновником "Вірменських авіаліній" (Air Dilijans), і його брат Давид Гаїашвілі, що володіє 80% акцій компанії.

"Діяльність "Georgian Airways", яка спрямована на суттєву інтенсифікацію та спрощення транспортного сполучення, в тому числі для представників російського бізнесу в Грузії, призводить до підвищення ризиків утворення нових схем обходу санкцій, збільшення інтегрованості російського бізнесу в грузинську економіку", – зазначає НАЗК у коментарі щодо підстав можливого запровадження санкцій.

Агентство зауважує також, що "Georgian Airways" пов'язана з хендлінговою компанією Aero Handling Georgia LLC через засновників та керівників. Так, засновниками компанії Aero Handling Georgia LLC виступили: Давид Цивцивадзе, що зареєстрований за однією адресою з директором "Georgian Airways" Тамазом Гаїашвілі; Давид Кварацхелія, син проросійського грузинського діяча, керівника Центру Грузинсько-російської дружби, голови партії "Нейтральна Грузія" Валерія Кварацхелія.

"Зазначені російські авіакомпанії на регулярній основі здійснюють авіарейси до тимчасово окупованої території Крим. Тим самим авіакомпанії та екіпаж їхніх повітряних суден порушують порядок в'їзду на тимчасово окуповану територію України та виїзду з неї, за що передбачена кримінальна та адміністративна відповідальність", – зазначають у НАЗК.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/06/2/700767/>

Росія продовжує продавати золото з фонду добробуту через падіння доходів бюджету

За місяць обсяг золота у складі ФНБ зменшився до 517,11 тонни, порівняно із 520,95 тонни станом на 1 травня, 527,38 тонни – на 1 квітня, 539,25 тонни – на 1 березня, 551,28 тонни – в 1 лютого та 554,91 тонни на 1 січня 2023 року.

Саме у січні Міністерство фінансів Росії вперше продало невеликий обсяг золота (3,6 тонни) із ФНБ.

Загалом станом на 1 червня обсяг ФНБ становив 12,35 трильйона рублів, що еквівалентно 153,1 млрд доларів. За місяць обсяг Фонду зменшився на 0,13 трильйона рублів або на 1,9 млрд доларів.

На окремих рахунках з обліку коштів ФНБ у Банку Росії розміщено 9,05 млрд євро, 285,73 млрд китайських юанів, а також 517,1 тонн золота. Сукупний дохід від розміщення коштів ФНБ на рахунках в іноземній валюті в ЦБ становив 55,2 млн доларів, або 4,45 млрд руб.

Таким чином, у травні обсяг євро, рублів та золота у складі ФНБ зменшився, а юанів – зріс на 2,6 млрд.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/06/2/700783/>

В Офісі Президента відбувся брифінг для представників дипломатичного корпусу країн Глобального Півдня щодо санкційних пріоритетів України

Перший віце-прем'єр-міністр – міністр економіки України Юлія Свириденко та радник керівника Офісу Президента Владислав Власюк провели брифінг для представників дипломатичного корпусу країн Глобального Півдня з питань санкційних пріоритетів України.

У брифінгу взяли участь: Посол Арабської Республіки Єгипет Айман Ахмед Мокхтар Ельгамаль, Федеративної Республіки Бразилія – Нортон Рапеста, Південно-Африканської Республіки – Андре Йоганнес Гроеневальд, Республіки Індія – Харш Кумар Джейн, тимчасовий повірений у справах Алжирської Народної Демократичної Республіки Ахмед Уаїл, радник із торговельних питань Посольства Турецької Республіки Ібрагім Чагри Мушлу.

У режимі відеоконференції до брифінгу долучилися: Посол Республіки Філіппіни Лея М. Басінанг-Руїз, Аргентинської Республіки – Елена Летісія Мікусінскі, Республіки Чилі – Айлін Естрелла Хо Лієм, Республіки Сенегал – Папа Діоп, Королівства Саудівська Аравія – Мохаммед Сулайман Альмустансир Альжебрін, Держави Кувейт – Рашид Хаммад Аль-Адвані, тимчасовий повірений у справах Республіки Гватемала Міхаель Паоло Джордано Мазарігос, радник Посольства Республіки Ангола Мануель де Сільва, Посол Об'єднаних Арабських Еміратів Махра Аль-Шайя, Республіки Ірак – Таан Хуссейн Аббас Хуссейн, Посол Малайзії в Польщі, який тимчасово опікується питаннями України, Дадо Чітра Деві Раміах.

Радник керівника Офісу Президента Владислав Власюк відзначив важливість позбавлення Росії інструментів, які допомагають їй обходити санкції, зокрема за допомогою третіх країн. Він наголосив, що головною метою санкцій є зупинення агресії Росії, а купівля російських товарів допомагає агресору фінансувати ВПК.

«Закликаємо продовжувати виявляти повагу до санкцій, запроваджених країнами санкційної коаліції з метою припинення агресії Росії, а також розглянути можливість вжиття додаткових заходів, щоб ведення бізнесу з Росією не створювало додаткових санкційних ризиків», – зазначив Владислав Власюк.

<https://www.president.gov.ua/news/v-ofisi-prezidenta-vidbuvsya-brifing-dlya-predstavnikiv-dipl-83361>

Президент Естонії про воєнні злочини: верхівка Росії має опинитися за ґратами

Злочини проти людства, геноцид, воєнні злочини в Україні ніколи не можуть залишитися без карі. Саме тому місце верхівки Росії за ґратами.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на заяву президента Естонії [Алана Каріса](#).

"Отже, я не хочу жити у світі, де треба вести діалог з дітовбивцями. З тими, хто бомбардує лікарні, дитячі садки, школи. Їхнє місце за ґратами", - йдеться у заяві.

За його словами, злочин має дістати гідне покарання. Злочини проти людства, геноцид, воєнні злочини ніколи не можуть залишитися без карі.

<https://www.rbc.ua/rus/news/verhivka-rosiyi-mae-opinitisya-gratami-voenni-1685710609.html>

Зеленський зробив важливу заяву щодо тих, хто допомагає РФ обходити санкції

Президент Володимир Зеленський заявив про можливість публічного тиску на осіб, які допомагають в обході санкцій Російській Федерації.

Як повідомляє [РБК-Україна](#), про це він розповів під час спільної з президентом Естонії Аларом Карісом пресконференції у Києві.

"Є, на жаль, держави в усьому світі, і на Європейському континенті, які хочуть цього чи не хочуть, але допомагають обходити санкції. Обхід санкцій – чесно кажучи, я навіть трішки втомився в цій самій боротьбі, думаю, я почну публічно боротися з тими, хто дає можливість обходити ці санкції", - сказав президент.

Він зауважив, що здатність РФ обходити накладені санкції призводить до збільшення виробництва ракет.

<https://www.rbc.ua/rus/news/zelenskiy-zrobiv-vazhливо-zayavu-shchodo-1685710505.html>

✚ **Sanctions on Russia over Ukraine must be maintained, Japan says**

Японія каже, що санкції проти Росії через Україну мають бути збережені. Японія та країни-однорідці повинні бути єдиними та зберігати санкції проти Росії, доки вона не припинить свою агресію в Україні, заявив у п’ятницю міністр закордонних справ Японії Йосімаца Хаясі.

«Судячи з ситуації і особливо з того, що говорить і робить Росія, я вважаю, що важливо, щоб G7 і країни-однорідці залишалися єдиними і продовжували суворі санкції проти Росії», — сказав Хаясі на прес-конференції.

Він висловив надію, що санкції спонукатимуть Росію «якнайшвидше припинити свою агресію, щоб ми могли досягти фази, коли ми зможемо використовувати діалог і мирні переговори».

<https://www.reuters.com/world/sanctions-russia-over-ukraine-must-be-maintained-japan-says-2023-06-02/>

✚ **Newly approved US flights by Chinese airlines avoid Russian airspace**

Нещодавно схвалені рейси китайських авіакомпаній у США обходять повітряний простір Росії.

Китайські авіакомпанії уникають польотів над російським повітряним простором під час нещодавно схвалених рейсів до та зі Сполучених Штатів, повідомляє сайт відстеження польотів FlightAware та представники галузі.

Росія заборонила американським авіакомпаніям та іншим іноземним перевізникам здійснювати польоти над своїм повітряним простором у відповідь на заборону Вашингтоном польотів росіян над США в березні 2022 року після вторгнення країни в Україну.

Записи FlightAware показують, що китайські рейси, нещодавно схвалені Вашингтоном, не літають над Росією, тоді як раніше схвалені рейси китайських авіакомпаній США все ще використовують російський повітряний простір.

3 травня Міністерство транспорту США (USDOT) заявило, що дозволить китайським авіакомпаніям збільшити пасажирські послуги США до 12 тижневих рейсів туди й назад, що дорівнює кількості рейсів, дозволених Пекіном для американських перевізників. Раніше було дозволено лише вісім рейсів китайських перевізників на тиждень.

<https://www.reuters.com/world/chinese-airlines-avoiding-russian-airspace-new-us-flights-2023-06-01/>

✚ **СБУ арештувала «нову порцію» активів Марченко на майже 740 млн грн**

10:00, 2 червня 2023

За матеріалами Служби безпеки накладено арешт на акції Оксани Марченко в 7 підприємствах припортової інфраструктури на Одещині.

Мова йде про корпоративні права в АТ «Ексімнафтопродукт», ПрАТ «Синтез Ойл», ПрАТ «Синтез Транзит», ТОВ «Укрлоудсистем», АТ «Одеснафтопродукт», ПрАТ «Чорноморський паливний термінал» та ТОВ «Альбїон Коммодітіз».

Дружина Медведчука володіла частками у цих компаніях через низку офшорних структур.

Загальна вартість заблокованих активів становить майже 740 млн грн.

<https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-areshtuvala-novu-portsiiu-aktyviv-marchenko-na-maizhe-740-mln-hrn>

‘Stream’ and ‘Torch’: the Gazprom-backed militias fighting in Ukraine **«Потік» і «Смолоскип»: Російська державна газова компанія найняла, спорядила та заплатила охоронцям, щоб приєднатися до вторгнення**

Підрозділ, який називається «Потік», як і «Північний потік» Газпрому, включає новобранців із числа охоронців «Газпрому», багатьох з яких зареєстрували на роботі, пообіцявши пільги, платню та обладнання, надане компанією. Батальйон є частиною мережі напівнезалежних військових підрозділів, які вирости як гриби під впливом військових зусиль Росії після провалу наступу регулярної армії минулого року. Financial Times прослідкувала розвиток «Потоку» та іншого пов’язаного з «Газпромом» батальйону під назвою «Факел» через понад десяток інтерв’ю з родичами солдатів, нинішніми та колишніми співробітниками «Газпрому», військовими вербувальниками та партнерами, а також через документ української розвідки про російські ополченці. За словами представників західної та української розвідки, хоча формально ці групи приєднані до конкуруючих відділів спецслужб і збройних сил Росії, вони перетворюють бойові сили країни на безладну мозаїку підрозділів із безліччю елітних спонсорів.

«Газпром» ніколи не визнавав причетності до формування фронтових батальйонів. У попередні роки компанія прагнула створити традиційний західний корпоративний імідж для своїх торговельних партнерів у Європі, беручи на себе зобов’язання щодо захисту навколишнього середовища, соціальної сфери та управління, а також розміщувала своє ім’я на футбольних стадіонах через спонсорство Ліги чемпіонів УЄФА. Незважаючи на те, що компанія потрапила під певні санкції після початку повномасштабного вторгнення Росії, її газові потоки до Європи не стикаються з експортними обмеженнями, хоча обсяги різко скоротилися. Для Росії батальйони забезпечують спосіб задовольнити потреби у військовій силі шляхом приватного найму, не запускаючи нову хвилю примусової мобілізації; призов у вересні минулого року викликав широку паніку та змусив сотні тисяч людей покинути країну. Ця мобілізація мала сприяти вторгненню в Україну, операція, яка почалася в лютому 2022 року і мала тривати лише кілька тижнів; солдати пакували парадне вбрання в ранці для запланованого параду в Києві. Відтоді було вбито або поранено близько 200 тисяч російських військових. Замість

того, щоб просуватися глибше в Україну, Росія тепер окопається, прагнучи утримати 20 відсотків країни, які вона все ще окупує, проти очікуваного контрнаступу.

<https://www.ft.com/content/4dd0aa0a-4b37-4082-8db0-0b969c539677?desktop=true&segmentId=0e5502c2-a654-17b7-29eb-3bb1c22ff1ba#myft:notification:daily-empty-email:content>

EU states to back rules to make asset freezes easier

Країни ЄС підтримають правила, які полегшать заморожування активів
Злочинці, будьте обережні, ЄС приходить за вашим баблом. Блок просувається вперед, намагаючись заморозити активи, пов’язані з кримінальними злочинами, включаючи обхід санкцій, пишуть Лаура Дюбуа та Хав’єр Еспіноза.

ЄС працює над новими правилами для спрощення арешту активів, пов’язаних з організованою злочинністю, відмиванням грошей, шахрайством та іншими злочинами. Це також вплине на осіб, які порушують санкції ЄС, що блок прагне визнати злочином. Паралельно ЄС шукає способи використання доходів від заморожених активів для допомоги Україні у її військових зусиллях. Країни-члени ЄС, ймовірно, підтримають нові правила щодо заморожування активів на зустрічі міністрів юстиції та внутрішніх справ наступного тижня, за словами джерел, які беруть участь у переговорах. Мета полягає в тому, щоб полегшити повернення злочинних прибутків. За оцінками Європолу, лише близько 2 відсотків злочинних доходів у ЄС заморожено, а близько 1 відсотка повністю конфісковано. Згідно з новими правилами, штати створять спеціальні офіси для відстеження майна або доходів, які можуть бути заморожені, згідно з проектом компромісу, з яким ознайомила Financial Times.

Країни можуть «вжити негайних заходів, якщо це необхідно, щоб зберегти майно, яке вони відстежили та ідентифікували», перш ніж буде видано наказ про замороження. Держави-члени також повинні мати можливість конфіскувати «незрозумілі багатства», виявлені в ході розслідування, йдеться в проекті. Згідно з текстом, у випадках, коли винесення остаточного вироку неможливо, наприклад смерть або зникнення підозрюваного, активи все одно можуть бути заморожені. І, нарешті, необхідно активно управляти активами, які перебувають у державному володінні та ризикують втратити свою вартість, йдеться в проекті. Особа, знайома з ходом переговорів, попередила, що текст ще може змінитися, хоча ймовірно його ухвалить.

<https://www.ft.com/content/62d21a4b-12f2-4488-abcb-8c39ff5e189a?desktop=true&segmentId=0e5502c2-a654-17b7-29eb-3bb1c22ff1ba#myft:notification:daily-empty-email:content>

Росія обхідними шляхами отримує не лише елітний західний алкоголь, а й українську горілку – ЗМІ

Західні санкції, введені проти Росії у зв'язку з вторгненням в Україну, ніяк не завадили поставкам імпортного алкоголю на територію агресора, а деякі виробники, які заявили про відхід з РФ, насправді збільшили поставки в Росію.

Як повідомляє проект "Можем объяснить" [Poligonmedia](https://www.poligonmedia.com), обходити обмеження Москві допомагають компанії з країн Балтії та Чехії. Також повідомляється про те, що багато європейських компаній, які заявили про відхід з Росії, не виконали свою обіцянку.

Так французький концерн Pernod Ricard, що займається виробництвом віскі Chivas Regal, горілки Absolut, коньяку Ararat, джину Beefeater у березні 2022 року заявив про припинення експорту своєї продукції до Росії, проте поставки тривали.

Про вихід з Росії збрехав і чеський виробник пива Budweiser Budvar. З березня цей концерн поставив до Росії понад 1 млн літрів пива на суму понад 1 млн доларів.

Основним покупцем пива виявилася "Московська пивоварна компанія". Завдяки безперервним поставкам її прибуток у військовий рік виріс в два з половиною рази порівняно з мирним часом (3,3 млрд замість 1,4 млрд).

До Росії ввозиться навіть український Nemiroff. Поставки здійснюють посередники з країн Балтії. Таким чином український алкоголь опиняється на полицях магазинів формату duty Free в 7 російських аеропортах.

<https://www.unian.ua/economics/finance/v-rosiji-dosi-mozhna-kupiti-ukrajinsku-gorilku-12279258.html>

1 червня 2023 року

BRICS Nations Say New Currency May Offer Shield From Sanctions

Країни БРІКС кажуть, що нова валюта може забезпечувати захист від санкцій. Міністри закордонних справ блоку обговорили посилення спільного впливу

Країни БРІКС звернулися до спеціально створеного банку блоку з проханням надати вказівки щодо того, як може працювати потенційна нова спільна валюта, включно з тим, як вона може захистити інші країни-члени від впливу санкцій, таких як ті, що накладені на Росію.

Раніше в четвер міністри закордонних справ Бразилії, Росії, Індії, Китаю та Південної Африки [зібралися в Кейптауні](#), щоб обговорити, як блок може отримати більший глобальний вплив і кинути виклик США. Незважаючи на те, що вони не дійшли чітких висновків, використання альтернативних валют було однією з важливих тем для розмов.

БРІКС прагне «забезпечити те, щоб ми не стали жертвами санкцій, які мають вторинні наслідки для країн, які не беруть участі в проблемах, які призвели до цих

односторонніх санкцій», — заявив журналістам Наледі Пандор, міністр міжнародних відносин Південної Африки після засідання.

До міністрів БРІКС приєдналися їхні колеги з таких країн, як Саудівська Аравія, Об'єднані Арабські Емірати, Єгипет і Казахстан. Також на порядку денному [було розширення](#), до якого прагнули приєднатися понад 20 країн.

Зустріч є попередником саміту глав держав БРІКС 22-24 серпня, який зараз запланований на Йоганнесбург. За словами людей, обізнаних з цим питанням, Південна Африка розглядає можливість [перенести місце проведення](#) в іншу країну, що дозволить вирішити її дилему щодо того, чи виконувати ордер на арешт Путіна, виданий Міжнародним кримінальним судом, якщо він приїде до країни.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-06-01/brics-nations-say-new-currency-may-offer-shield-from-sanctions?srnd=politics-vp>

EU Moves Closer to New Russia Sanctions After Proposals Weakened

Aim of measures is to close loopholes and boost enforcement

Package has been in limbo due to member states' concerns

ЄС наближається до нових санкцій проти Росії після послаблення пропозицій

Плани щодо заборони кораблям, які перевозять заборонені товари, заходити в порти ЄС, ймовірно, будуть частково скасовані, тоді як обмеження, пов'язані з пересадкою з судна на судно та судна, які вимикають свої навігаційні системи, включатимуть пільговий період приблизно в 30 днів, за словами знайомих людей. з останніми правовими текстами, що обговорюються.

Деякі держав-членів, включаючи Німеччину, також залишаються стурбованими перспективою розміщення країн на біржі та радше внесуть компанії в список першими, сказали люди, які говорили на умовах анонімності для обговорення приватних питань.

Тим часом Угорщина та Греція продовжують вимагати вилучення деяких їхніх компаній з українського чорного списку тих, кого Київ називає «міжнародними спонсорами війни». Дискусії з цього приводу тривають, кажуть люди.

Крім того, інші країни стурбовані пропозиціями поширити торговельні обмеження на кілька китайських фірм, які нібито доставляли заборонені товари до Росії, додали люди.

Інші запропоновані заходи в новому пакеті включають заборону транзиту багатьох товарів через Росію та офіційне припинення потоків нафти в країну через північну частину нафтопроводу «Дружба», повідомляло раніше [Bloomberg](#).

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-06-01/eu-moves-closer-to-new-russia-sanctions-after-proposals-weakened#xj4y7vzkg>

✚ Russian clothing brands plug gap left by Western rivals

Російські дизайнери та бренди допомагають сектору роздрібної торгівлі поступово оговтатися після турбулентних 15 місяців закриття магазинів і падіння попиту, завдяки новим етикеткам, які заповнюють прогалину, створену іноземними конкурентами, і покупці, які невдовзі повертаються.

Іспанська Inditex ([ITX.MC](https://www.inditex.com)) продала деякі зі своїх понад 500 російських магазинів покупцеві з ОАЕ. Його флагманський магазин Zara в центрі Москви, який простоював понад рік, минулого місяця знову відкрився під новим керівництвом і під новим брендом MAAG, залишивши клієнтів в основному задоволеними.

Gloria Jeans, колись перепродавець джинсів Levi's, придбала центральний московський магазин шведського ритейлера H&M.

«Найбільша проблема — це міжнародні транзакції», — сказала Ксенія Жданова, яка керує власним брендом одягу KSEW і є комерційним директором російського інтернет-магазину дизайнерського одягу Richmill.

«Наша промисловість надзвичайно залежить від імпорту».

Іншою проблемою є нестача кадрів, сказала Жданова, посиляючись на нестачу швачок і професіоналів текстилю, яку, на її думку, можна вирішити лише за ініціативи уряду.

Росіяни розробили [рішення](#) з невеликим імпортом і онлайн-продавцями, які допомагають зберегти іноземні бренди, але деякі речі все ще важко знайти.

<https://www.reuters.com/business/retail-consumer/russian-clothing-brands-plug-gap-left-by-western-rivals-2023-05-31/>

✚ ‘Plan B’ needed on Russia sanctions, says top Lloyd’s marine insurance figure

Потрібен «план Б» щодо санкцій проти Росії, каже провідний представник морського страхування Lloyd's

Західні уряди наклали на Москву широкий спектр санкцій після того, як вона почала вторгнення в лютому минулого року, включаючи обмеження на торгівлю нафтою та товарами з потенційним військовим застосуванням. Страховикам заборонено надавати покриття танкерам, які перевозять російську нафту, ціна якої перевищує 60 доларів за барель. Але з боку страхового сектору все більше попереджень про наслідки цих санкцій, які спонукали судновласників відступити та започаткували «тіньовий флот» старих суден з обмеженим страховим покриттям, які прагнуть зайняти потенційно прибуткову діяльність. Бізнес з перевезення санкційних товарів. Ніл Робертс, голова морського та авіаційного відділу Lloyd's Market Association — торгової асоціації, яка представляє страхувальників на спеціалізованому ринку — підкреслив «зростаючий сірий флот, який працює за межами долара та розмиває зусилля Заходу».

За оцінками S&P Global Market Intelligence, понад 400 танкерів працюють у тіншовому флоті, причому оцінки ширшої групи суден, яким загрожує порушення санкцій, досягають тисяч. «Якщо метою санкцій є змусити державу змінити курс, тестом на успіх буде запитання, чи змінила цільова країна свої дії», — написав Робертс у публікації на LinkedIn у середу. «Для промисловості незрозуміло, чому політики вважають, що 20 років російського впровадження та уявної образи будуть суттєво змінені через додаткові обмеження щодо доставки та страхування». Додаткові санкції, за його словами, «навіть чи змінять стратегічний циферблат, але ще більше впиватимуть зуби в руку, яка годує, тобто законну плаваючу систему постачання у світі». Морський сектор, за його словами, «настільки стійкий» і «хотів би отримати впевненість у наявності плану Б».

<https://www.ft.com/content/bc9979f2-b878-4a77-a46d-991c0eb48fd5?desktop=true&segmentId=0e5502c2-a654-17b7-29eb-3bb1c22ff1ba#myft.notification:daily-empty-email:content>

Австрія готується до припинення транзиту російського газу через Україну - федеральний канцлер

Австрія готується до можливого припинення надходження російського газу в разі припинення його транзиту через Україну, сказав журналістам у Кишиневі федеральний канцлер Карл Негаммер.

"Ми постійно готуємося до серйозних викликів. Тому наші сховища вже заповнені на 75%. І ми також проводимо переговори з тими, хто має нові обсяги газу. Якщо російський газ повністю закінчиться, компанія OMV уже працює над цим", - сказав він.

<https://interfax.com.ua/news/economic/913916.html>

31 травня 2023 року

Закон ухвалено, банк Фрідмана нарешті націоналізують. Як це буде і що дістанеться державі?

Навколо долі останнього великого російського банку в Україні – "Сенс банку" ([до 1 грудня 2022 року – Альфа-банк](#)) – точилися запеклі баталії за участю урядовців, депутатів, НБУ, власників установи Михайла Фрідмана та Пьотра Авена.

Схоже, ця історія нарешті завершується. 29 травня Верховна Рада з другої спроби ухвалила другий [закон](#), який має дозволити націоналізацію банку російських олігархів.

Щойно Зеленський підпише закон і його опублікують, почнеться процес націоналізації. У ньому братимуть участь НБУ, Фонд гарантування вкладів фізичних осіб (ФГВФО), Кабмін, Мінфін та Національний депозитарій України (НДУ).

Спершу правління Нацбанку ухвалить рішення про визнання неплатоспроможним "Сенс банку" на підставі закону, а також звернеться до Кабміну з пропозицією його націоналізувати.

Після цього ФГВФО введе в банк тимчасову адміністрацію, встановить над ним контроль і затвердить план врегулювання.

Тимчасом Нацдепозитарій обмежить операції з акціями "Сенс банку", а Кабмін ухвалить рішення про участь держави у виведенні банку з ринку, тобто про націоналізацію.

Далі ФГВФО звернеться до Мінфіну щодо переліку кандидатів на посаду керівника банку після його націоналізації. Мінфін погодить їх з Нацбанком.

Тоді ж Нацдепозитарій надасть Фонду гарантування інформацію про рахунки, на яких лежать акції банку, а ФГВФО погодить умови продажу банку за 1 грн.

Після цього Мінфін надішле копії угоди з купівлі-продажу Нацдепозитарію та розпорядиться, аби депозитарій переказав акції на рахунок держави.

Далі Мінфін проведе оплату, а депозитарій здійснить безумовну операцію з переказу акцій.

Насамкінець після отримання повідомлення від Мінфіну про реєстрацію прав власності на акції банку ФГВФО ухвалить рішення про припинення роботи тимчасової адміністрації і передасть печатки та документи призначеному Мінфіном керівництву фінустанови.

Усі ці процеси, швидше за все, проходитимуть у "ніч з п'ятниці на понеділок", тобто на вихідних. Імовірно – на початку червня.

Для клієнтів "Сенс банку" націоналізація має залишитися непомітною. Тобто вона ніяк не вплине на здатність банку здійснювати операції чи проводити розрахунки.

За даними джерел ЕП, з кінця 2022 року ФГВФО, Нацбанк, Мінфін та НДУ проводили кілька раундів тренувань, на яких відпрацьовували процес націоналізації і виявляли слабкі місця у власних нормативних документах.

Завдяки цьому процес має відбутися з юридичною бездоганністю, однак виключати потенційних позовів від колишніх власників не слід.

Україна підготувалася і до цього: "антиколомойський закон" забороняє повернення націоналізованих банків колишнім власникам і дозволяє лише отримання компенсації від держави.

Ухвалений 29 травня закон дозволяє здійснювати таку компенсацію лише коштами російських репарацій.

"Сенс банк" стане п'ятим державним банком. Після його націоналізації частка держави в активах ринку збільшиться з 53,15% до 56,64%.

<https://www.epravda.com.ua/publications/2023/05/31/700669/>

Японська компанія відеоігор Nintendo закрила роботу російського відділення

"На початку 2022 року компанія Nintendo призупинила відвантаження товарів до Росії, а цифровий магазин Nintendo eShop був переведений на технічне обслуговування через припинення обробки транзакцій у рублях платіжними сервісами", - йдеться у повідомленні.

Наголошується, що в рамках зусиль щодо виконання вже існуючих зобов'язань перед клієнтами російська версія Nintendo eShop працюватиме в обмеженому режимі.

У найближчому майбутньому, починаючи з 31 травня 2023 року, російські клієнти, які мають обліковий запис Nintendo, зможуть повторно завантажувати раніше придбаний цифровий контент.

Проте буде неможливо створювати нові облікові записи Nintendo, вказавши в налаштуваннях як країну Росію. Платіжна інформація, пов'язана з обліковими записами Nintendo, така, як дані кредитної картки або дані облікового запису PayPal, була видалена з міркувань безпеки.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ponska-kompaniya-videoigor-nintendo-zakrila-1685561544.html>

Treasury's sanctions police 'reviewing' finances of Everton FC owner, Guardian understands

Поліція санкцій Міністерства фінансів "перевіряє" фінанси власника ФК "Евертон", повідомляє Guardian

Поліція санкцій Міністерства фінансів перевіряла фінанси власника футбольного клубу ["Евертон"](#) Фархада Моширі, повідомляє Guardian.

Схоже, що Моширі зацікавив Управління із застосування фінансових санкцій (OFSI) через його зв'язки з [Алішером Усмановим](#), російсько-узбецьким мільярдером, який потрапив під санкції Великобританії, ЄС і США після минулорічного вторгнення в Україну. .

Усманову також заборонили в'їзд до Великої Британії з вересня 2021 року, оскільки його присутність [«не була визнана сприятливою для суспільного блага»](#) .

Очевидний інтерес до Моширі збігається з місяцями публікацій Guardian, які підняли питання про вплив Усманова на Моширі та клуб Прем'єр-ліги, зокрема про те, як російський магнат приходив на співбесіду [з низкою потенційних менеджерів Евертона](#) раніше . березень 2022 р.

Новина про очевидний інтерес OFSI до фінансів Моширі з'явилася, оскільки [футбольна команда ледве уникла вильоту з Прем'єр-ліги](#) , а Моширі намагається знайти інвестиції, щоб фінансувати клуб і добудувати новий стадіон.

<https://www.theguardian.com/football/2023/may/31/treasurys-sanctions-police-reviewing-finances-of-everton-fc-owner-guardian-understands>

✚ **The west may at some stage have to negotiate with Vladimir Putin or the existing Russian leadership even as it pursues international justice against them, [Emmanuel Macron](#) has said.**

Заходу, можливо, на певному етапі доведеться вести переговори з Володимиром Путіним або існуючим російським керівництвом, навіть якщо він переслідує проти них міжнародне правосуддя, заявив [Еммануель Макрон](#).

У своїй промові в Молдові він сказав: «Питання часу – і тут я хочу бути дуже прозорим і чесним з вами. Питання в тому, що якщо через кілька місяців у вас буде вікно для переговорів з існуючою російською політичною владою, це буде арбітраж між судовим процесом і переговорами, я буду дуже відвертим з вами. І вам доведеться вести переговори з лідерами, які у вас є, де-факто, навіть якщо наступного дня вам доведеться судити їх перед міжнародним правосуддям. Отже, це питання артикуляції. Тому що інакше ви можете поставити себе в неможливу ситуацію, коли скажете: «Я хочу, щоб ви потрапили до в'язниці, але ви єдиний, з ким я можу вести переговори».

<https://www.theguardian.com/world/live/2023/may/31/russia-ukraine-war-live-russian-oil-refinery-in-krasnodar-on-fire-belgorod-shelled-says-governor#top-of-blog>

✚ **Опозиція проти, щоб "нога Путіна ступала на землю ПАР". В суд подали позов**

Опозиційна партія Південної Африки "Демократичний альянс", заявила, що подала до суду позов щодо арешту російського президента Володимира Путіна, якщо він приїде на саміт БРІКС.

Міжнародний кримінальний суд видав [ордер на арешт російського диктатора Володимира Путіна](#). У зв'язку з цим Преторія, де у серпні відбудеться саміт БРІКС (Бразилії, Росії, Індії, Китаю та ПАР), має заарештувати його після прибуття.

Але в ПАР, де спочатку попросили Путіна не приїздити взяти участь у саміті через Zoom, пізніше заявили, що думають над законом, який надасть російському диктатору так званий "іmunітет", щоб він зміг приїхати.

У понеділок уряд ПАР [надав іmunітет](#) делегатам, які, як очікується, візьмуть участь у міністерській зустрічі БРІКС у Кейптауні 1 та 2 червня та саміті БРІКС з 22 по 24 серпня. Очікується, що саме саміт відвідає російський диктатор Володимир Путін.

В уряді ПАР заявили, що учасникам буде надано іmunітет відповідно до Закону про дипломатичні іmunітети та привілеї. Наразі [в ПАР вже готують зміни до відповідних законів](#) та хочуть внести їх до відповідних актів до саміту.

<https://www.rbc.ua/rus/news/opozitsiya-proti-shchob-noga-putina-stupala-1685540035.html>

✚ Посли ЄС схвалили санкції проти росіян, причетних до арешту Кара-Мурзи

"Посли ЄС щойно дали зелене світло санкціям щодо 9 осіб, винних у затриманні Володимира Кара-Мурзи", - написав журналіст.

Російський опозиціонер Володимир Кара-Мурза після початку повномасштабного вторгнення не виїхав з Росії. Навесні минулого року критика Путіна затримали у справі про "фейки". Пізніше проти нього відкрили ще дві кримінальні справи і звинуватили у "державній зраді".

Суд у Москві 17 квітня 2023 року виніс вирок опозиціонеру. [Кара-Мурзу засудили до 25 років за ґратами](#) за "фейки про російську армію".

За ув'язнення Кара-Мурзи низка країн ввели санкції проти Росії. Зокрема, Велика Британія та Литва.

Євросоюз також заявив про намір ввести санкції проти винних в арешті критика російського диктатора. За даними ЗМІ, йдеться про заступника міністра юстиції Росії Олега Свириденка, чотирьох російських суддів, начальника в'язниці і трьох інших російських посадовців.

Список підсанкційних осіб сформували у Брюсселі ще минулого тижня, але [Угорщина заблокувала санкції](#) через російського заступника міністра.

<https://www.rbc.ua/rus/news/posli-es-shvalili-sanktsiyi-proti-rosiyan-1685532564.html>

✚ The meat magnate who pushed Putin's agenda in Germany

М'ясний магнат, який прощтовхував порядок денний Путіна в Німеччині

Протягом десятиліть Росія підтримувала відносини з політично пов'язаними німецькими промисловцями. Німецькі лідери, які змінювали один одного, починаючи з канцлера часів холодної війни Віллі Брандта, сприяли економічному співробітництву з Москвою, намагаючись забезпечити мир і процвітання. Німеччина стала найважливішим західним партнером Росії та найбільшим імпортером її газу. Довіра Берліна до цієї політики, відомої як «Східна політика», збереглася навіть тоді, коли Росія прийняла темніший поворот за Путіна.

Тепер інтерв'ю з більш ніж 40 людьми, які мали безпосереднє знання про діяльність Тонніса або намагання «Газпрому» завоювати союзників у Німеччині, а також огляд сотень документів дають зрозуміти, як Росія обернула цей зв'язок на свою користь і як Тонніс залучав комерційна вигода.

У центрі кампанії впливу «Газпрому» був «Шальке 04», футбольний клуб, який на той час очолював Тонніс і який «Газпром» почав спонсорувати в 2006 році. Керівництво берлінського офісу «Газпрому» збирало імена політиків і бізнесменів, щоб запрошувати їх у VIP-ложу «Шальке» на домашні матчі. А в 2017 році, на тлі зростаючого занепокоєння з приводу того, що Росія контролює поставки газу в

Європу, реклама на полі почала рекламувати газопровід «Північний потік-2» з Росії до Німеччини, який ще не отримав остаточного схвалення німецьких регуляторів.

За словами двох його ділових партнерів, стосунки Тонніса з Путіним та іншими високопоставленими російськими посадовцями забезпечили контрольованим ним фірмам «червоний килим». Ці фірми отримали понад сто мільйонів євро кредитів від російських державних банків і грантів від російської держави: один п'ятирічний кредит від державного Сбербанку був забезпечений однією свинєю, як свідчать документи. Reuters не зміг визначити вартість позики.

https://www.reuters.com/investigates/special-report/ukraine-crisis-russia-germany-gazprom/?utm_source=Sailthru&utm_medium=Newsletter&utm_campaign=Daily-Briefing&utm_term=053123

СБУ арештувала активи ще одного депутата-зрадника від ОПЗЖ на 500 млн грн

16:30, 31 травня 2023

За матеріалами Служби безпеки суд арештував майно колишнього депутата Херсонської облради, який очолив окупаційне «міністерство сільського господарства та рибальства» на тимчасово захопленій частині регіону. Юридично заблоковано більше ніж 400 об'єктів нерухомості, серед яких 350 земельних ділянок загальною площею понад 1200 га на півдні України. Арештовано десятки транспортних засобів, 15 банківських рахунків, а також корпоративні права в 5 агрокомпаніях і 3 торгових марках. Загальна сума заблокованих активів становить 500 млн грн. За даними слідства, колишній депутат входив до складу забороненої партії ОПЗЖ і після захоплення частини Херсонщини одним з перших підтримав російських загарбників. За таку «лояльність» гауляйтер Сальдо особисто запропонував йому керівну посаду в місцевій окупаційній адміністрації.

При цьому його корпоративні права, торгові марки та банківські рахунки уже передано в управління Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами (АРМА). Ще частина майна фігуранта, яка наразі знаходиться на тимчасово окупованій території, також арештована і буде передана до АРМА одразу після звільнення Херсонщини.

<https://ssu.gov.ua/novyny/sbu-areshtovala-aktyvy-shche-odnoho-deputatazradnyka-vid-opzzh-na-500-mln-hrn>

30 травня 2023 року

США завтра оголосять про нові санкції проти Росії, - Блінкен

Сполучені Штати Америки запровадять нові антиросійські санкції завтра, 31 травня. Зокрема, вони передбачають експортні обмеження.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на заяву державного секретаря США Ентоні Блінкена на [брифінгу](#).

"Завтра (31 травня - ред.) ми оголосимо про нові заходи, засновані на контролі за експортом технологій, які були знайдені в іранських безпілотниках, які використовуються для атак на українських громадян та цивільну інфраструктуру. (Обмеження введуть - ред.) для боротьби з російською дезінформацією, для захисту правозахисників", - заявив Блінкен.

<https://www.rbc.ua/rus/news/ssha-zavtra-ogolosyat-novi-sanktsiyi-proti-1685469005.html>

Литва запровадила санкції проти 15 росіян

МВС Литви додало 15 співробітників правоохоронної та судової системи Російської Федерації, до національного списку іноземців, яким заборонено в'їзд до країни. Вони причетні до кримінального переслідування російського опозиціонера Володимира Кара-Мурзи.

<https://www.rbc.ua/rus/news/litva-zaprovadila-sanktsiyi-proti-15-rosiyan-1685467902.html>

До Реєстру пошкодженого та зруйнованого майна вже внесли понад 15 тисяч заявок – Шмигаль

30.05.2023 18:09

«Ми продовжуємо програму допомоги на ремонт пошкодженого майна «Відновлення. На сьогодні вже подано понад 15 тисяч заяв, регіони активно створюють комісії та розглядають заяви від власників пошкоджених об'єктів нерухомості. Тому сьогодні допрацьовуємо деталі, аби програма діяла максимально ефективно та зрозуміло для наших громадян», - сказав Шмигаль.

За його словами, тепер заявку для отримання коштів на ремонтні роботи зможуть подати й ті, у кого немає Дії або смартфона. Потрібно буде звернутися в ЦНАП або до органу соцзахисту у своїй громаді, і там допоможуть заповнити заявку. «Ми деталізуємо питання щодо оскарження дій чи бездіяльності комісій, які, власне, займаються обстеженням пошкодженого майна. Також для консультацій по програмі «Відновлення можна буде звернутися на урядову гарячу лінію за номером 15-45».

Влада обіцяла, що допомога до 200 тисяч гривень для ремонту пошкодженого майна стане лише першим кроком у великій програмі відновлення житла. «Адже тисячі українських родин повністю втратили свої домівки. Багато випадків, коли просто немає чого ремонтувати. Тому запускаємо другий етап програми «Відновлення. Це компенсація за зруйноване житло. Сьогодні затвердимо постанову та формулу, за якою буде виплачуватися відповідна компенсація», - підкреслив він.

Прем'єр-міністр уточнив те, що кошти можна буде витратити на будівництво будинку. У такому випадку виплата грошових коштів відбуватиметься безпосередньо на рахунок. Також на придбання квартири, іншого житлового приміщення з використанням житлового сертифікату.

«Розмір компенсації буде розраховуватися Комісією за спеціальною формулою, яка враховуватиме регіон розташування знищеного об'єкта, рік забудови, площу об'єкта тощо. Передбачаємо також принцип, що розмір компенсації встановлюється на рівні не нижче вартості спорудження житла відповідної площі згідно з його місцезнаходженням», - сказав Прем'єр-міністр.

Всі деталі по коефіцієнтах та виплатах Міністерство інфраструктури роз'яснить найближчим часом.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-vidbudova/3716199-do-reestru-poskodzenogo-ta-zrujnovanogo-majna-vze-vnesli-ponad-15-tisac-zaavok-smigal.html>

29 травня 2023 року

Польща з 1 червня закриває кордон для вантажівок РФ і Білорусі

Польща з 1 червня запроваджує заборону на в'їзд з білоруської території вантажних автомобілів, зареєстрованих у Білорусі та Росії, повідомило в понеділок польське Міністерство внутрішніх справ.

"Польща з 1 червня призупинить вантажний рух для зареєстрованих у Росії та Білорусі вантажівок і трейлерів, які намагаються перетнути кордон із Білоруссю", - наводить Bloomberg витяги із заяви МВС.

<https://interfax.com.ua/news/general/913303.html>

Russia's military-industrial complex is gaining momentum. Where does the money come from, and who helps Russia produce missiles?

Russia's total spending from the federal budget in 2023 will be RUB 29 trillion (US\$361 billion). A record RUB 9.4 trillion (US\$117 billion) has been allocated to the army and security forces, 60% more than in 2021.

Through economic support programmes, the Russian budget will allocate over RUB 200 billion (US\$1.6 billion) to the state space corporation Roscosmos, which is effectively part of the Russian military-industrial complex. Roscosmos produces military satellites and supports the GLONASS navigation system, which is used to guide missiles, and has its own armed formations.

The increased military spending could have led to significant cuts in other programmes and disrupted the economy, but Moscow has managed to avoid this so far.

Although federal budget expenditure does exceed income, the shortfall is insignificant. The gaps are covered by the "war chest" - the National Wealth Fund (NWF). It now holds RUB 12 trillion (US\$95.7 billion) in its accounts, which the Kremlin has been amassing from excess oil revenues in recent years.

The Russian government has also been able to acquire more money by borrowing roubles from its citizens and banks and raising taxes on businesses.

The introduction of sanctions has made it more complex and more expensive for the Russians to produce military equipment. The capabilities of the Russian military-industrial complex are not sufficient to bring the army's equipment back up even to the level of 24 February 2022: the demothballing of 70-year-old Soviet T-55 tanks is evidence of that.

The Ukrainian army destroys Russia's equipment faster than it has time to build it. At the same time, sanctions have not spelled disaster for the Russian defence industry. The trillions of roubles of budget allocations and embargo loopholes are enough to support production and keep the war going.

So, sanctions and the war are depleting the Russian economy, but only in the long run. To thwart the aggressor now, at one of the decisive moments of the war, it will be necessary to hit its revenues harder and cut off the "helping hand" from Russia-friendly countries and companies, of which there are still many even in the EU and the US.

<https://www.pravda.com.ua/eng/articles/2023/05/29/7404294/>

✚ ІРИНА МУДРА: ПРИЙНЯТТЯ НОВОЇ КОНВЕНЦІЇ МАЄ ПОСИЛИТИ СПІВРОБІТНИЦТВО ДЕРЖАВ У РОЗСЛІДУВАННІ ТА ПОКАРАННІ ЗА ЗЛОЧИН ГЕНОЦИДУ, ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ЛЮДЯНОСТІ, ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ

26 травня 2023 року в м. Любляна, Республіка Словенія, завершила свою роботу Дипломатична конференція щодо підготовки та прийняття Конвенції про міжнародне співробітництво в розслідуванні та переслідуванні за злочин геноциду, злочини проти людяності, воєнні злочини та інші міжнародні злочини, організована в рамках міжнародної ініціативи MLA-initiative, започаткованої шістьма державами (Словенія, Нідерланди, Бельгія, Аргентина, Монголія, Сенегал) у 2011 році і підтриманою ще 80ма.

З набранням чинності Конвенцією буде запроваджено сучасний комплексний механізм для міжнародного співробітництва у кримінальних справах, що сприятиме притягненню до кримінальної відповідальності за злочин геноциду, злочини проти людяності та воєнні злочини.

Співпраця на підставі Конвенції охоплює отримання судами, органами досудового розслідування і прокуратури міжнародної правової допомоги при збиранні доказів, а також можливість здійснювати екстрадицію осіб, які є підозрюваними чи засудженими за такі злочини і намагаються уникнути

кримінальної відповідальності, переховуючись за кордоном, і передачу засуджених осіб.

Конвенція буде відкрита для підписання у січні 2024 року у м.Гаага (Нідерланди).

<https://minjust.gov.ua/news/ministry/irina-mudra-priynyattya-novoi-konventsii-mae-posiliti-spivrobitnitstvo-derjav-u-rozsliduvanni-ta-pokaranni-za-zlochyn-genotsid-u-zlochyni-proti-lyudyanoi-voenni-zlochyni>

South Africa's central bank flags risks of capital outflows and sanctions

Центральний банк Південної Африки позначає ризики відтоку капіталу та санкцій

Центральний банк Південної Африки попередив про ризики для фінансової стабільності країни через відтік капіталу та можливість санкцій після звинувачення американського дипломата в постачанні зброї Росії для допомоги її кампанії в Україні.

Ці ризики разом із загрозою збою в електромережі через повторні відключення електроенергії та постійну високу інфляцію посилили системні ризики для фінансової системи, заявив Резервний банк Південної Африки (SARB) у своїй перевірці стану здоров'я раз на півроку в понеділок.

За цими локальними проблемами на початку цього місяця почалося дипломатичне протистояння зі США, оскільки один із їхніх дипломатів **звинуватив** країну в постачанні зброї Росії, що призвело до побоювання санкцій і різкого падіння ранду.

Санкції проти Південної Африки зроблять «неможливим фінансування будь-яких торговельних чи інвестиційних потоків, а також здійснення чи отримання будь-яких платежів від банків-кореспондентів у доларах США», йдеться у звіті.

<https://www.reuters.com/world/africa/south-africas-central-bank-flags-risks-capital-outflows-sanctions-2023-05-29/>

Націоналізувати "Сенс Банк" (Альфа-Банк) буде легше: Рада ухвалила важливе рішення

Верховна рада дозволила націоналізувати банки, які належать особам, які потрапили під санкції.

Про це повідомляє [РБК-Україна](#) з посиланням на нардепа [Олексія Гончаренка](#).

За таке рішення проголосувало 305 парламентарів.

Таким чином, Нацбанку надають повноваження за певних обставин, пов'язаних із застосуванням санкцій до банку та/або власників істотної участі у банку, ухвалювати рішення про:

заборону підсакційній особі набувати або збільшувати істотну участь в банку; відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку (який не визначений системно важливим) або про виведення з ринку системно важливого банку (націоналізація).

<https://www.rbc.ua/rus/news/natsionalizuvati-sens-bank-alfa-bank-bude-1685370471.html>

50 років. Верховна рада схвалила запровадження санкцій проти Ірану

На вихідних президент Володимир Зеленський вніс до Ради проєкт ухвали про [введення санкцій проти Ірану](#) на півстоліття. При цьому наголошувалося, що рішення щодо запровадження обмежень підтримала Рада національної безпеки та оборони України (РНБО).

Запровадження санкцій проти ісламської держави підтримали 328 парламентаріїв.

<https://www.rbc.ua/rus/news/50-rokiv-verhovna-rada-shvalila-zaprovadzhenya-1685366439.html>

Попередні моніторинги:

Моніторинг №7 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%967-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankcii%20%97-konfiskacii%20%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%20%97ni/>

Моніторинг №6 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/komanda-ants-prodovzhu%20%94-retelno-vidslidkovuvati-mozhливosti-konfiskacii%20%97-rosijskih-aktiviv-yak-v-ukra%20%97ni-tak-i-za%20%97%20%97-mezhami/>

Моніторинг №5 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%965-publikacij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankcii%20%97-konfiskacii%20%97-na-vidbudovu-ekonomiki-ukra%20%97ni/>

Моніторинг №4 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%964-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

 Моніторинг №3 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%963publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

 Моніторинг №2 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%962-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

 Моніторинг №1 публікацій на тематику “російські активи, санкції, конфіскації”

<https://ants.org.ua/monitoring-%e2%84%961-publikaczij-na-tematiku-rosijski-aktivi-sankczi%d1%97-konfiskaczi%d1%97/>

Лідія Лісовська, Аналітик Проєкту

Ярослав Сидорович, Старший експерт Проєкту